

Jednostka Niżnej pienińskiego pasa skałkowego — nowy pogląd na stratyografię i pozycję paleogeograficzną

Štefan Józsa*, Roman Aubrecht*

Głęboka erozja, spowodowana przez wydzwignięcie obszaru, razem z początkiem sedymentacji egzotyków późniejszym niż pierwotnie przypuszczano, rzuca więcej światła na możliwą pozycję paleogeograficzną jednostki Niżnej. Na przykładzie jednostki czorsztyńskiej wykazano, że duża część strefy pienińskiej (obszar sedymentacyjny Niedzica/Pruské) mogła być wynurzona na przełomie baremu i aptu. Proces ten mógł rozpocząć się nawet w hoterywie. Choć żaden materiał detrytyczny pochodzący z bardziej płytkowodnych jednostek nie został znaleziony w brekcji z Tvrdošina, przypuszczamy, że jej powstanie można wiązać z tym właśnie wynurzeniem. W jednostce Niżnej dzwiganie to pokryłoby się z okresem od baremu do

środkowego aptu. Wiek wapieni z Niżnej, określony na podstawie otwornic pelagicznych, ustalono na późny apt. Jest to czas ponownego zanurzenia się tej jednostki. Podobnie jak w przypadku jednostki czorsztyńskiej procesy, które doprowadziły do wynurzenia jednostki Niżnej najprawdopodobniej zaczęły się już w hoterywie, co jest potwierdzone pojawieniem się jednostki Kysuca z gruboziarnistymi turbidytami i spływami masowymi deponowanymi w hoterywskich marglach. Pomimo, że utwory te są starsze, to skład hoterywskich klastyków jest prawie identyczny jak brekcji z Tvrdošina.

Wszystkie powyższe fakty wskazują, że jednostka Niżnej była położona na samym skraju basenu sedymentacyjnego jednostki Kysuca. Niezależnie od poprzednich opinii, na podstawie nowych danych, ustaliśmy położenie jednostki Niżnej po przeciwnej (północnej?) stronie rowu Kysuca, bliżej grzbietu Czorsztyna.

*Department of Geology and Paleontology, Comenius University, Faculty of Natural Sciences, Mlynská dolina, SK842 15, Bratislava, Slovak Republic; vyvrat@pobox.sk; aubrecht@nic.fns.uniba.sk